

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.
De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's dondersdags en zaterdags.
Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, groote Markt, n° 37-39, te Tongeren.

ABONNEMENT
Drie maal per week 45 frank per jaar.
Twee " " " 85 " " " "
Een " " " " 1 " " " "
Een blad afzonderlijk 10 centimen.
De abonnem. zijn vooral betaalbaar.
Aankondigingen 125 centimen per drukregel.
Reclamen, voordis. en andere artikels vooraan of binnen in het blad: 1 fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 25 APRIL 1899.

De nieuwe kieswet.

VERTOOG DER BEWEGREDENEN.

Wij ontvangen daar zoo even het vertoog der bewegredenen, elf bladzijden groot, dat de artikelen der nieuwe kieswet voorlaat.

Dit vertoog is getekend door M. Schollaert.

Deze begint met te zeggen dat het arrondissement Brussel, dat met de nieuwe tienjaarlijkse opstelling 25 afgevaardigden zal kiezen, te groot is en dat het moet verdeeld worden.

Het doel van het wetsontwerp is niet eene algemene hervorming onzer kiesinrichting. Het betreft het herstellen van het evenwicht tusschen de kleine omschrijvingen en de groote, die meer en meer uitgebreid nemen.

In de kleine arrondissementen heeft de stemming per lijst en bij volstrekte meerderheid hoegenaamd geene beknibbeling uitgelekt.

Het verdeelen der groote arrondissementen, hoe loyaal en eerlijk ook, zou aan verandering niet ontsnappen.

Daarom moet men geraken tot de verdeling der kiesuitslagen door de toelating der minderheden tot de verdeling.

M. Schollaert licht nu het stelsel toe, dat wij kennen en dat tot verdeling der zetels toelaat, de lijsten die minstens een zesde van het totaal der stemmen behaalden; dat een kiesquotient a jaartal, waarmee men berekenen zal op hoeveel zetels eene partij recht heeft.

M. Schollaert legt vervolgens uit dat, in geval van overschot bij de verdeling der zetels, het overschot moet toekomen aan die lijst, die het meeste stemmen haalde.

De gekozenen van elke lijst zijn die, welke het meeste stemmen behaalden; suppleanten zij, die, na de werkelijk gekozenen, de meeste stemmen verkregen.

Maar waarom die maatregel enkel op de arrondissementen toegepast die minstens 6 leden kiezen? Omdat, zegt de minister, deze de meeste beknibbelingen deden ontstaan en omdat het deze zijn, die overmatig op de kleinere arrondissementen, moet gebroken worden, om tot gelijkheid te komen.

M. Schollaert besluit als volgt:
Deze voorstellen zijn ingegeven door een denkbeeld van verzoening en rechtvaardigheid tevens, zonder de eene of andere der formules door de partijgangers der absolute stelsels voorgesteld, hebben wij gepoogd in derzelfstudie de grondslagen van eene overgangoplossing, zich beperkende bij de zwakke of onvolledige punten van onze huidige kiesinrichting.

Ziedaar in zijne groote lijnen het vertoog der bewegredenen dat de afdelingen der Kamer wenscht te bespreken zullen krijgen en dat het gouvernement bereid is aan de spoedige bespreking in de Kamer te onderwerpen.

De linkerzij zal een beroep op het land doen. De algemeene raad der werkmanspartij zal maandag vergaderen, even als de *Association liberale*. In den namiddag vergadering van de verenigde linkerzij.

Gemeenteraad van Tongeren.

Morgen woensdag, om 3 ure, openbare zitting.

NIEUWS uit de stad en de omstreken

Paardenmarkt te TONGEREN, donderdag 4 MEL.

HOESSELT. — Ter gelegenheid der inhuldiging van het prachtig nieuw kios, zal het Fanfaregenootschap van Hoeselt, een groot Festival houden op 11 Juni a. s. Ongetwijfeld zullen er vele Harmonie-, Fanfare- en Zangsocieteiten aan deel nemen. Ook zullen er vele vreemdelingen op dien dag naar Hoeselt stroomen.

WALTWILDER. — De zangsocieteit van Waltwilder zal dit jaar, op 28 Mei aanstaande, een groot muziekfeest geven. Wij denken dat al de muziekverenigingen van den omtrek zich dien dag in Waltwilder zullen vereenigen om aan den oproep der zangkingschappij van Waltwilder, die ook steeds op haren post was en de feest in den omtrek gegeven, met bare tegenwoordigheid op te luisteren.

MELVEREN-SINT TRUIDEN. — REIZIGENSBALTE. — Wij vernemen dat, buiten de reeds 9 bestaande treinen, nog twee nieuwe balten met eersten Mei zullen aanvang nemen, eene van 5.31 naar Tongeren, en een andere van 5.23 naar Thienen, om alzo vroeg te Brussel, Luik Maeseyck, Fexhe en op de groote markten van Tongeren te zijn.

Verder zullen de meevuldrige bedevaarders naar O. L. Vrouw van Cortenbosch er groot gemak in vinden.

BREE. — Woensdag ging de landbouwer van de boerderij Derizhof, te Beek (bij Bree), met

geheel zijn huisgezin naar het veld om aardappelen te planten.

Een diel had dit opgemerkt en wist op behedige manier door stal en schuur, in de woning van den landbouwer te geraken. Jammer voor den diel hadden de geburen hem bemerkt, die den landbouwer in het veld in haast kennis gaven van den vreemden bezoeker.

Met een paar sterke mannen gingen zij haastig de woning binnen en vonden M. den inbreker gered om di-stal te begaan.

Men hield den hiel in bedwang tot de gendarmen van Hree, verwittigd, waren aangekomen. Deze hielden den schurk en namen hem mee naar de gendarmerie om hem verder naar de gevangenis van Tongeren over te brengen.

Men zegt dat 't een pruisische landlooper is. Wanneer zullen wij toch eens van die gasten ontslagen zijn.

— Vrijdag, namiddag, brak een tamelijk hevige brand uit aan de Ht-tpoort te Bree. Het huis toebehoorende aan M. Maasin van Brussel, bewoond door R. Schouten en de familie Gielens, stond weldra in volle vlam; aan blusschen viel, bij gebrek aan water; niet te denken. In de beneden kamers heeft men met vele moeite eenige meubels kunnen redden, echter op de bovenkamers is alles verbrand, een en ander is verzekerd. Men kent de oorzaak van den brand niet.

WERKEN IN LIMBURG.

— Het bestuur van spoorwegen is studierd de vergrooting van het station, bebouw van Hasselt d. t., met de uitbreiding van den dienst van Ht-kl in is geworden.

Op den spoorweg Hasselt-Maastricht komt er een halte te Gelbick.

T. Wychaard en E. Exel, komen nu-owe staties. Alken krijgt eene n-ue kerk.

De kempen wordt met de Maasvallei verbonden door de Lang gewenschte weg Mechelen a M.-Asch. Mechelen a W. krijgt een nieuw gemeentehuis en vredegericht.

Maeseyck heeft de gaz. Boorsheim krijgt den weg van Boorsheim naar de tramstatie.

ZELHEM.

— Dieven hebben in den nacht van dinsdag tot woensdag der vorige week, inbreuk gedaan in het kasteel van Sint Jansberg, bij Haalen, toebehoorende aan M. Baron Whitall, Senator van het arrondissement Hasselt.

De schelmen hebben de ijzers, welke de kelderwensers sluiten, uitgebroken en een 60 tal flesschen wijn, alsook eenige ertwaren medegenomen. — Des anderzags vond de jachtwachter A. Claesken onder de brug van den Demer twintig flesschen, welke de dieven, waarschijnlijk daar verborgen hadden om die later te komen halen.

Men had te meenen in den val te krijgen, maar zij hadden loot geraken, en hebben zich niet meer vertoond.

Men denkt dat de daders deel maken van eene dieverband, welke sedert eenigen tijd in de omstreken van Diest werkt.

MAESEYCK.

— Vrijdag der vorige week, om 10 uren 's avonds ongeveer, terwijl twee zonen van M. Audekerk, hotelhouder alhier, met pony en rijtuig te Echt aan de herberg D. stilhielden, om den trein afwachters, verschook het paard voor diens schel greift en geraakte op hol.

Ontdanks alle opzoekingen kon men het paard nergens ontdekken.

Zaterdag is het dier te Wessem uit de Maas opgevischt geworden. Het rijtuig was weinig beschadigd. 't Paard was een jong en kloek dier.

MECHELEN.

— Verl. Dinsdag voer de kar uit van de brouwerij van M. J. v. v. v. Wed. Booten-Jansen over de dijk van het kanaal. Eensklaps verschrakte het paard, het stort achteruit en paard kar en knecht verdwenen in de diepte. Gelukkig werd de knecht door eenen voorbijvarende schipper; 's avonds werd 't verdrinken paard, alsook de kar opgehaald. Het paard had eene waarde van 1200 franken.

HEES. — Een arbeider genaamd Bruggen van Kessel, terwijl hij een waterput zuiverde, heeft bij instorting van die put zoo erge wonden bekomen dat zijn leven in gevaar is.

M. dokter Kerkhof van Mopertingen heeft hem de eerste noodige geneeskundige hulp verleend.

Hollandsch Limburg.

MAESTRICHT. — Als een bewijs voor de hooge sommen, die thans voor huizen besteed worden kan dienen dat deze week een huis in de Bredestraat is verkocht voor 100,000 fr.

— In de Boschstraat wierp een Belgische werkmans, een kind met eene schup kalk in het gezicht. Het kind heeft een oog verloren.

De werktakingen.

— Uit Jemeppe (Luik) wordt eene moordpoging gemeld op eenen werkmans, die naar huis kwerde. De gekwetste, wiers leven in gevaar is, wordt in het gasthuis van Luik verzorgd.

Twee mijnwerkers, die van het feit verdacht zijn, werden aangehouden. Deze zaak heeft veel indruk op de bevolking gemaakt.

Bergen, 24 april.

Het getal werkstakers is nu 19,700, dus ongeveer 7000 meer dan verleden zaterdag. In de vergaderingen en zittingen van gisteren hebben de patroons in het algemeen aangekondigd, dat zij de gevraagde verhooging niet konden toestaan. Daar zij sedert 1896 meer dan 25 ten honderd verhoging hadden gegeven.

In het Centrum en in de kom van Charleroi is de toestand gebleven wat bij zaterdag was.

Wij verzoemen echter dat de glasmakers van rond Charleroi eene zaak gaan maken met de mijnwerkers. (Zou het niet gesloegen zijn bij gebrek aan kolien?)

Charleroi, 24 april.

De toestand is dezen morgen niet veranderd. Het getal stakers was in het beken omtrent 25,000.

Men werkt met volledige ploegen te Amercoeur, te Courcelles (noorden) en in 't noorden van Charleroi.

De Werk- en Nijverheidsraad van Charleroi is opnieuw tegen vrijdag bijeengegeloopen.

Het is zeker dat de staking nog heel de week zal duren.

BINNENLAND.

Eene dame van Verviers die voor de laatste maal het lijk van eene overleden vriendin kwam begraven, werd zoo zeer door de ontroering aangegrepen, dat zij in elkaar zakte en op den stond dood bleef.

— De diel-stallen van tel-fondraden, duren ondanks de aushoudingen van verleden week nog altijd voort. Vijf gendarmen, die door het Sontenbosch kwamen, betrapt-n drie kerels, welke bezig waren met draien al te snijden. Door de gendarmen aangez-t, verdedigden zij zich met revolver-schieten. Twee w-iden aangehouden door de gendarmen en de derde door... den hond van den wachter.

— In het redemptoristenklooster van Brussel had over eenige maanden een valsche pater eenige dagen geleezert. Men ontdekte het bedrog eerst na zijn vertrek, diezelfde kerel bood zich daar zaterdag weer aac, ditmaal met eene iet-kerlijst voor eene arme kerk in Frankrijk. De klooster-oveste groep den bedrieger bij de keel en hield hem in de spreekkamer in bedwang, tot de politie geroepen was.

SMOKKELARIJ. — Twee koks der wagens-restaurants van de treinen tusschen Brussel en Parijs, hadden de gewoonte aangenomen hun keukengerief en de plaatsen onder de fornuizen vol kant, cigaren, stekens, enz. te steken en die in Frankrijk goed aan den man te brengen.

Reeds verscheidene jaren hielden zij dit vol en hunne slimm- striken zouden nog lang hebben geduurd, indien niet een naamlooze brief hen had aangeklaagd.

Zondag werden zij plotseling verrast door eenen agent der belastingen, die in huone keuken kwam en de plaat onder het fornuis deed wegneemen, waar een heelen voorraad verborgen zat.

De twee smokkelaars werden aangehouden.

— **Trr oorzaak** der talrijke gevallen van razer-nij, heeft de minister van oorlog tot de korps-oversten eene omzendbrief-gericht, waarin het houden van honden in de kazernen verboden wordt. Deze maatregel is vooral genomen voor de ruterijkazernen, waar een geval van razer-nij de grootste onheilten zou kunnen tweeg brengen.

— Een schrikkelijk ongeluk heeft eene der geachtste families der stad in verslagenheid gedompeld.

De heer Gustaaf Christians, vijfjaar, wonende steenweg te Elsen, bevond zich in de Van Astraat, in zijne magazijnen van verzilvering en nicklering van metalen.

Hij behandelde verscheidene hevige gichten zonder er aan te denken dat hij aan de rechter hand eene zeer lichte schram had. Eensklaps viel een druppel verff, Pruisisch zuur, meenen wij, op deze schram en de heer Christians viel als neergeliktsemd ten gronde.

Zijne lijkeplechtigheden hebben zaterdag morgen plaats gehad.

— Over eenigen tijd vroeg de heer Van Brussel, volksvertegenwoordiger, aan den heer Vanden Peereboom, een verlov van eene maad voor zinnen zoon, die soldaat is bij de grenadiers.

— Waarom? vroeg de minister.

— Ik heb twee ziken thuis, antwoordde de heer Van Brussel.

De heer Vanden Peereboom gaf bevel het gevraagd verlov toe te staan.

— Enige dagen nadien ontmoette de heer Vanden Peereboom den volksvertegenwoordiger van Sint-Nikolaas.

— H-wel, zei de minister, hoe gaat het met uwe vrouw?

— Maar zeer wel, zegde de heer Van Brussel, verwoerd.

— En met uwe kinderen!

— Allerbest dank U!

— En de ziken ter wille van welke gij een verlov moest hebben voor uwen zoon?

— Ha! antwoordde de heer Van Brussel al lachende, het waren twee beesten!

De heer Vanden Peereboom schaterlachte en vroeg niet meer voort.

— Onrustwekkende tijdingen komen ons toe over den gezondheidstoestand van Mr Dverliere, bi-schop van Namen. Z. Hoogz heeft uit de handen van den E. w. heer Kapittel-deken de laatste H. Sacramenten ontvangen.

— Te Feluy-Charleroi won-n de echtgenooten M., die daar in berg houden. Hun zontje van 6 jaar, alleen in de gelagkamer zijnde, heeft de jezerwafel-leeg gedronken. Toen de oudste zuster binnenkwam, vond zij het kind dood. Nauwelijks een half jaar geleden vond een neefje van dit kind den dood in dezelfde omstandigheden.

— De werkstakers van Bergen, misnoegd over de aankomst van zes Italiaansche werklieden die sedert eenige dagen in eene steengroef werken, hebben donderdag deze werklieden uitgejagd. De gendarmerie heeft den sabel moeten trekken om hen uitwen te drijven en proc-s-verbaal is tegen eenige werkstake s opgesteld. Donderdagavond heeft de burg-meester van Ecaussines een besluit genomen waarbij de samsenscholingen van meer dan 5 personen verboden worden.

BUITENLAND.

Nederland.

AFSCHEWELIJK. — Te Waddingsveen is begraven vrouw Turk. Haar man A. Turk is schipper.

Zoo man zijn waren vreesselijk aan den drank verslaafd. Hun leven was erger dan diertlijk. De vrouw stierf donderdag morgen der verleden week en het lijk heeft gelegen tot den zaterdag morgen. Er was niemand te vinden, die het wilde allegen. Het was dan ook afgruselijk. Het wemelde van het ongedierte. Toch sloop de man maar steeds bij het lijk der vrouw, meest in beschoonen toestand. Zelfs vond men hem vrijdag morgen, om 10 ure, nog drooken op het doods-leger. Den maadag te voren hadden man en vrouw nog twist gehad, omdat de man meende, dat zij eenen borrel meer had gehad dan hij. Het misluk van sterken drank schijnt dan ook wel de oorzaak van de dood te zijn geweest.

Frankrijk.

PEST. — Een blad meldt dat drie gevallen van pest zich te Parijs hadden voorgedaan, door den invoer van tapijten uit het Oosten.

Die tijding is onmiddellijk krachtadig gelogestralt.

— 4.000,000 VALSCHE MUNT. — Het onderzoek aangaande eene zaak van valsche munt wordt te Oran (Algiens) ijerig geleid door de zorgen van eenen beambte, bijzonder gezond door de Munt van Parijs. Het is bewezen dat er in het geheim voor 40 millioen zilver-munt werd geslagen. In het d-partement Oran waren drie fabrieken ingericht; twee werden ontdekt, men kent de derde nog niet. Reeds voor 5 millioen stukken werden uitgegeven.

Duitschland.

EEN KIND VERKOCHT. — Voor 90 cents hebben de rechteligen Sonad te Fried-nhausen hun kind verkocht.

Daar held zich op de karnaval-lagen een troep kermisreizigers op en het echtpaar, waarvan de man dagloonier is, bood zijn kind, dat 5 maanden oud was, te koop aan.

Iederdaad kwam eene schriftelijke overeenkomst tot stand, volgens welke de bestuurder van den kermistrop, voor de som van 90 cents, de bevoegdheid kreeg, het kind als zijn eigen te beschouwen en er tot zijn 20^{en} jaar de ouderlijke rechten over uit te oefenen.

— **Ut Perpignan** wordt gemeld: In eene gemeente van het kanton Sourin, heeft een belastingverschuldigde, aan wien de ontvanger, de heer Sital, een betalingsbevel had gezonden, den ontvanger in volle w-ld opge-wacht en op hem een gewerschot gelost. De kogel heeft de loog doorboord. De toestand van den ontvanger is hopeloos. De moordenaar is aangehouden.

— **RAZERNIJ.** — Van 12 Februari 1895 tot 1^{en} Januari 1899 zijn in het gesticht Pasteur te Rijssel, 796 gebeten p-sonen verzorgd geworden.

De behandeling duurt gewoonlyk 18 dagen. Ze wordt soms 8 dagen en zois, in zekere gevallen 7 dagen verlevigd wanneer de belen zeer erg en meerguldijg zijn in het hoofd.

Vijf dezer personen zijn bezweken.

De dieren die de hoogerzenuemde parsonen gebeten hadden, waren: 771 honden, 22 katten, 2 paarden en 1 ezel.

Onder de gebeten personen bevonden er zich 515 uit het Noorderdepartement, 169 uit Pas-de-Calais en 112 uit Belgie.

Spanje.

GROOTE BRAND. — Een hevige brand heeft gewoed te Madrid. Twee groote gebouwen, eene huidevetterij en eene andere fabriek zijn de prooi der vlammen geworden. Er zijn gelukkig geen slachtoffers maar de schae bedraagt 850,000 fr.

— **ZERRAMP.** — De spaansche stoomboot Zubaran is vergaan.

Het Fransche schip *St-Jean-Baptiste* heeft eenige mannen gered. De overrige zijn verdrinken.